

Fonds Européen
de Développement
Régional

FEDER

EFRO

Europees fonds
voor regionale
ontwikkeling

WWW.FEDER.BRUSSELS / WWW.ERDF.BRUSSELS

SAMENVATTING VOOR DE BURGERS

Inleiding: het belang van de Europese Unie

De structuurfondsen, waaronder EFRO, vormen een onderdeel van het cohesiebeleid, het voornaamste investeringsbeleid van de Europese Unie. Het is bedoeld om regionale verschillen bij te sturen en tracht in alle steden en regio's van de Europese Unie de jobcreatie, de competitiviteit van de ondernemingen, de economische groei, de duurzame ontwikkeling en de levenskwaliteit van de burgers te verbeteren. Het cohesiebeleid vormt een aanvulling op Europees beleid en levert meer bepaald het investeringskader en de strategie voor de verwezenlijking van de doelstellingen inzake de Europa 2020-strategie. Tegen 2020 wil de Europese Unie vijf concrete doelstellingen behalen, met name inzake tewerkstelling (75% van de 20-64-jarigen aan het werk), innovatie (3% van het BBP van de EU moet in R&D worden geïnvesteerd), onderwijs (het aantal jonge schoolverlaters terugdringen tot minder dan 10%), maatschappelijke inclusie (20 miljoen personen minder die in armoede leven of die het risico lopen in armoede te verzeilen of maatschappelijk uit de boot te vallen), energie en de strijd tegen klimaatverandering (vermindering met 20% van de uitstoot van broeikasgassen in de EU ten opzichte van het niveau van 1990). Elke lidstaat heeft op elk van deze domeinen zijn eigen nationale doelstellingen bepaald.

Om deze doelstellingen te behalen en te voldoen aan de uiteenlopende ontwikkelingsbehoeften in de Europese regio's werd een budget van 351.8 miljard euro (bijna een derde van het totale EU-budget) uitgetrokken voor het cohesiebeleid 2014-2020. Het cohesiebeleid vormt een katalysator voor de publieke en private financiering, niet alleen omdat het de lidstaten verplicht bij te dragen aan de financiering vanuit hun nationale begroting, maar ook doordat het investeerdersvertrouwen erdoor wordt versterkt.

Het operationeel programma 2014-2020 voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De programmering 2014-2020 is momenteel lopende. De geografische perimenter van de programmering werd uitgebreid: de infrastructuurprojecten zijn gelokaliseerd in de Zone voor Stadsrenovatie (ZSR), ofwel in de Ontwikkelingspolen zoals bepaald in het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GPDO). De geselecteerde projecten stemmen overeen met de strategische en complementaire assen zoals onderzoek en innovatie (10 geselecteerde projecten), de versterking van het ondernemerschap en de ontwikkeling van kmo's (11 geselecteerde projecten), de ondersteuning van de ontwikkeling van een kringlooeconomie en het rationeel gebruik van hulpbronnen (12 geselecteerde projecten) en ten slotte de maatschappelijke dualisering (13 geselecteerde projecten).

De programmering 2014-2020 is gebaseerd op 5 sectoren die als beloftevol worden beschouwd voor de tewerkstelling van de Brusselaars: het betreft de media, de creatieve en toeristische sector; grond- en afvalstoffen; duurzame voeding en horeca; duurzame bouw en hernieuwbare energie; gezondheid en dienstverlening aan personen.

In totaal gaat het om 46 projecten geselecteerd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, met een totaalbedrag van bijna 200 miljoen euro, afkomstig van het EFRO en het gewest.

De Europese Commissie wil de cel trouwens feliciteren voor het hoge selectiepercentage van de projecten, dat 84% van het budget bedraagt (tegenover een Europees gemiddelde van 26%) en een conventioneringspercentage van 98%. Van de 46 geselecteerde projecten zijn er immers al 45 geconventioneerd, d.w.z. dat ze zich in de uitvoeringsfase bevinden.

Stand van zaken van de projecten

Gelet op de diversiteit en bijzonderheid van en de overvloed aan EFRO-projecten willen we een overzicht bieden van de staat van voortgang van enkele van deze projecten.

Op het gebied van onderzoek en innovatie bijvoorbeeld zijn de thema's waarop onderzoek wordt verricht de sector van ecologisch bouwen, de opwaardering van afvalstoffen, warmte-efficiëntie en duurzaam bouwen. Op het vlak van ondernemerschap zijn er projecten over coaching van jongeren (Art2work), mode en design met het concept van Triaxes, dat de ontwikkeling en vervaardiging van producten voor jonge designers vergemakkelijkt, en ten slotte sociaal ondernemerschap, met het Coopcity-project, een vernieuwend concept dat in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een centrum voor maatschappelijk, coöperatief en collaboratief ondernemerschap wil vestigen om de oprichting en ontwikkeling van ondernemingen met een sociaal oogmerk in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te ondersteunen. De aanstaande heropening van het zwembad van de VUB sluit volledig aan op het beleid inzake de ontwikkeling van een kringlooeconomie en een rationeel gebruik van hulpbronnen, met name via een duurzaam voorbeeldgebouw dat evenwel ook een sociale en educatieve dimensie omvat. Het project BoerenBruxselPaysans bevindt zich in de testfase met een proefproject dat de hele duurzame voedingssector omvat, van de productie tot het verbruik door de Brusselse consument. Ten slotte werd er in het kader van het CASTII-project een klein Fablab ingericht in het Huis van de Culturen in Molenbeek en de Zinneke Parade gaat binnenkort investeren in de renovatie van haar nieuwe stek.

Het gewijzigde operationele programma

Naar aanleiding van de oproep van de Europese Unie op oktober 2016 om een deel van de EFRO-fondsen aan te wenden voor projecten inzake het beheer van de asielcrisis in de Unie, heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering beslist een deel van het bedrag van de EFRO-enveloppe te herbestemmen voor het project van Dokters van de Wereld, nl. 7,4 miljoen euro. Dat bedrag is bedoeld voor de financiering van een maatregel voor de opvolging van de lichamelijke en geestelijke gezondheid en de maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen.

Naar aanleiding van die oproep werd een eerste wijziging van het OP goedgekeurd door het Comité van Toezicht, waardoor het project van Dokters van de Wereld in de programmering werd opgenomen.

Er moest een tweede wijziging worden doorgevoerd om de herverdeling van de budgetten en een bredere bijwerking van het OP te bevestigen, met name eveneens naar aanleiding van de aankondiging van de EC waarmee een bijkomend bedrag van 1,1 miljoen euro aan Brussel werd toegekend.

Opvolging van de actieplannen

Het operationele programma werd in 2014 goedgekeurd op voorwaarde dat twee actieplannen in verband met ex antevoorwaarden die niet werden verwezenlijkt volgens de diensten van de Commissie worden verwezenlijkt:

1. Een plan dat het bestaan bevestigt van een nationaal of regionaal innovatiebeleid dat de sleutelsectoren voor de innovatie vaststelt;
2. Een plan voor rendabele verbeteringen van de energie-efficiëntie (volledige omzetting van de EPG-richtlijn (2010/31/EU));

De Europese Commissie vindt dat sinds februari 2017 aan deze twee voorwaarden is voldaan dankzij de uitvoering van deze actieplannen door het gewest.

Evaluatie

Zoals de Europese Verordening vereist moet elk OP worden geëvalueerd m.b.t. de impact ervan op het gewest, de doeltreffendheid ervan en de efficiëntie van de geselecteerde projecten. Om deze verschillende aspecten te meten werd een evaluatieplan opgesteld.

Dit evaluatieplan maakt het mogelijk om de voornaamste evaluatievragen op voorhand te bepalen en zo vooruit te lopen op de behoeften in verband met de correcte uitvoering van de geplande evaluaties (financiële en menselijke middelen, gegevensverzameling, in te schakelen partners, enz.). Er zijn in totaal zes evaluaties gepland, waarvan twee transversale en vier thematische (m.b.t. de assen en specifieke doelstellingen). Alle specifieke doelstellingen van het OP 2014-2020 worden minstens één keer geëvalueerd. In 2016 heeft de Beheersautoriteit aan de methodologie (verduidelijking van het evaluatieplan), de monitoring en de opvolging gewerkt. Dit werk wordt voortgezet tot aan de eerste evaluaties (2019).

Communicatie

Wat de communicatie betreft, moeten we voortbouwen op de indrukwekkende resultaten van de programmering 2007-2013: er werd 108 miljoen euro geïnvesteerd in 32 projecten, met als doelstelling het ondersteunen van het territoriale concurrentievermogen en het versterken van de territoriale cohesie. Versterken van 9 opleidingscentra, de creatie van 237 plaatsen voor kinderopvang, 1300 jobs en 18.000 m² gerenoveerde ruimte voor ondernemingen. Het EFRO heeft deze doelstellingen ruimschoots behaald; het grondgebied rond het kanaal wordt een instrument voor de verbinding van wijken waarin een economische dynamiek heerst.

De cel EFRO heeft tijdens de samenstelling van de nieuwe programmering meegedaan aan evenementen die EFRO bij het grote publiek bekendmaken: fietstochten, open bedrijvendagen, deelname aan de Guangzhou Award in China, finalist in de Regio Stars 2016, deelname aan de European Week 2016 en ten slotte de deelname aan de campagne Europe in my Region.